

Faktaboks: Hvilke kemikalier kan der f.eks. være i nye tekstiler?

Typer af kemikalier	Hvad bruges kemikalierne til?	Hvad er problemet?	Hvad kan du gøre?
Bakteriedræbende midler	Bakteriedræbende midler, som fx triclosan og nanosølv, tilsættes tøj for at dræbe bakterier og dermed modvirke dårlig lugt. Midlerne bruges bl.a. i sportstøj, outdoor-tøj og strømper.	Triclosan kan være hudirriterende. Desuden er der en risiko for, at de antibakterielle midler giver resistente bakterier. Bakteriedræbende midler kan være meget giftige for vandmiljøet.	Undgå at købe tøj, der er behandlet med bakteriedræbende midler.
Farvestoffer	Ved farvning af tekstiler bruges en lang række forskellige farvestoffer. Nogle farver indeholder tungmetaller som fx krom, kobber, nikkel, zink, cadmium og bly.	En række farvestoffer anses for at være allergifremkaldende. Nogle mistænkes også for at være kræftfremkaldende og mange er giftige for vandmiljøet. Især tungmetallerne er problematiske for både sundhed og miljø.	Vask tøjet før brug.
Optisk hvidt	Optisk hvidt bruges til at gøre tekstilerne ekstra hvide.	Optisk hvidt er svært nedbrydeligt og meget giftigt for vandmiljøet. Optisk hvidt kan også være hudirriterende.	Vask tøjet før brug. Undgå vaskemiddel med optisk hvidt.
Flammehæmmere	Nogle tekstiler behandles med flammehæmmere for at undgå, at de går i brand. Det er typisk møbelstoffer, tekstiler i biler og tøj, der anvendes til særlige behov, fx tøj, der anvendes af professionelle.	Flammehæmmere kan være problematiske, fordi de kan ophobes i miljøet, og mistænkes for at kunne nedsætte evnen til at få børn og være årsag til fosterskader og kræft. Nogle af de bromerede flammehæmmere har været forbudt i tekstiler siden 2004.	Undgå at købe tøj der er behandlet med flammehæmmere.
Ftalater	Tryk på tøj og tekstiler kan være lavet af PVC, som er blødgjort med ftalater. I Danmark er ftalater forbudt i legetøj og artikler til børn under 3 år, som fx puslepuder, men de er tilladt i almindeligt tøj – også til børn.	Flere af ftalaterne er hormonforstyrrende og anses for at nedsætte evnen til at få børn – eller er mistænkt for at være det.	Undgå at købe tøj med pvctryk med ftalater. Spørg i butikken.
Imprægneringsmidler	Imprægneringsmidler bruges til at give en vand- og smudsafvisende effekt.	Midlerne kan indeholde fluorerede stoffer, som mistænkes for at være både kræftfremkaldende og hormonforstyrrende. Flere er dog forbudt i EU, mens andre stadig er tilladte. Fluorerede stoffer er svært nedbrydelige og ophobes i miljøet.	Undgå imprægnering med flourforbindelser.
Formaldehyd	Formaldehyd tilsættes tekstiler for at modvirke at de krymper og krøller og til at fikserer farve og afvise smuds. Desuden bruges formaldehyd som konserveringsmiddel for at forhindre, at tøjet rådner under transport over lange afstande.	Formaldehyd kan give hudirritation samt allergiske reaktioner. Desuden er formaldehyd kræftfremkaldende ved indånding i særligt høje doser, som typisk kun vil forekomme i arbejdsmiljøet ved fremstilling og brug af formaldehyd.	Vask tøjet før brug.
Nonylphenoletoxylater	Nonylphenoletoxylater bruges som hjælpestof til bl.a. farvning, blegning og vask af tekstiler.	Stoffet nedbrydes til nonylphenol, som er skadeligt for vandmiljøet og kan være sundhedsskadeligt	Vask tøjet før brug.